

RESEARCH

**AT A GLANCE
Q2 2020**

RYNEK NOWOCZESNEGO HANDLU¹ W POLSCE

- **Nowa normalność Covid-19 – „odmrożenie” centrów handlowych (4 maja), usług fryzjerskich i kosmetycznych, restauracji i kawiarni (18 maja) oraz klubów fitness i kin (6 czerwca).**
- **Odwiedzalność centrów handlowych po ponownym otwarciu wyższa niż prognozowano i rośnie z każdym tygodniem; obowiązek zastraniania ust i nosa w centrach handlowych.**
- **Fala renegocjacji warunków umów najmu w obiektach handlowych.**
- **Netto przejmuje sieć supermarketów Tesco w Polsce.**

NOWA PODAŻ

Sektor nowoczesnego handlu w Polsce jest w fazie dojrzałości, a tempo jego rozwoju jest zdecydowanie wolniejsze niż jeszcze trzy lata temu. W II kw. 2020 r. przybyło zaledwie ok. 92 tys. m kw. nowej powierzchni, a kolejne 250 tys. m kw. ma zostać oddane do użytku do końca bieżącego roku (o ile obecna sytuacja nie wpłynie na zmianę planów deweloperów). To wolumen znacznie poniżej średniej z ostatnich lat. Najwięcej nowej podaży (50%) przypadło na miasta o liczbie mieszkańców powyżej 400 tys. oraz miasta (28%) o liczbie mieszkańców poniżej 50 tys. Po „odmrożeniu” działalności obiektów handlowych, część najemców wciąż nie otworzyła wszystkich swoich

sklepów w centrach handlowych. Nadal kilka kluczowych sieci handlowych negocjuje warunki działania na nowych zasadach.

Trwa proces konsolidacji w handlu na polskim rynku. Sieć 301 supermarketów Tesco, po zatwierdzeniu przez urząd antymonopolowy, zostanie przejęta przez Salling Group, właściciela sieci Netto. Obecny kryzys zapewne przyspieszy procesy, w konsekwencji których obiekty borykające się ze spadkiem swojej pozycji już przed kryzysem będą musiały się znacznie zmienić, aby kontynuować swoją działalność. Zamknięcie centrum handlowo – rozrywkowego Sukcesja w Łodzi zdaje się wpisywać w ten trend.

KLUCZOWE DANE (lipiec 2020)

ponad **15 mln m²**
ISTNIEJĄCA NOWOCZESNA
POWIERZCHNIA
HANDLOWA

92 tys. m²
PODAŻ NOWEJ
POWIERZCHNI
W II kw. 2020 r.

480 tys. m²
POWIERZCHNIA
W BUDOWIE
(2020-2021)

77-81%
ŚR. ODWIEDZALNOŚĆ
CENTRÓW HANDLOWYCH
(PRCH: 22-28 czerwca 2020, r-d-r)

6,2%
SPADEK SPRZEDAŻY
DETALICZNEJ
(GUS: styczeń-maj 2020, r-d-r)

1. Nowoczesna powierzchnia handlowa obejmuje centra handlowe, centra wyprzedazowe, parki handlowe oraz wolnostojące magazyny handlowe.

OBIEKTY W BUDOWIE

Na koniec czerwca 2020 r. w budowie było ok. 480 tys. m kw. powierzchni najmu, z czego według wcześniejszych zapowiedzi deweloperów w br. oddane do użytku ma zostać ok. 250 tys. m kw. Około 42% wolumenu budowanej obecnie powierzchni ulokowane jest w miastach o liczbie mieszkańców do 50 tys., a 23% w głównych aglomeracjach. Mimo znacznego zainteresowania inwestorów parkami handlowymi, centra handlowe niezmiennie pozostają dominującym formatem w Polsce stanowiąc 61% wolumenu budowanej obecnie powierzchni, natomiast parki handlowe to 27%. Wśród centrów handlowych w budowie przeważają obiekty małe i średniej wielkości, a tylko pięć z nich ma mieć powierzchnię przekraczającą 20 tys. m kw. Z kolei w formacie parków handlowych w budowie także dominują projekty małe, o powierzchni najmu 5-10 tys. m kw., ulokowane w miastach o liczbie mieszkańców poniżej 100 tys. Rozwój tego segmentu jest skorelowany z ekspansją sieci dyskontowych, rozwijających się głównie w segmencie małych centrów i parków handlowych o charakterze „convenience”, w miastach o liczbie mieszkańców do 100 tys.

W rozbudowie znajdują się m.in.: Galeria Otawska w Otawie, Designer Outlet Center w Piasecznie oraz Saller Park w Kutnie. W przebudowie znajdują się 3 obiekty po Tesco: Bydgoszcz (nowy właściciel Leroy Merlin), Olsztyn i Starogard Gdański (Castorama).

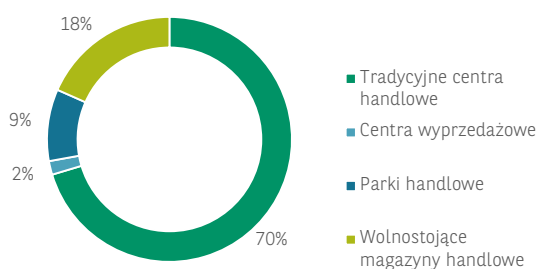
ODWIEDZALNOŚĆ I NOWI NAJEMCY

Zgodnie z danymi PRCH* w pierwszym tygodniu ponownego otwarcia centrów handlowych odwiedzalność w badanych obiektach wyniosła 53-68% (zależnie od dnia tygodnia), w porównaniu do analogicznego okresu w 2019 r. W kolejnych tygodniach wartość ta systematycznie rośnie i w ósmym tygodniu po zniesieniu obostrzeń średni footfall w poszczególne dni tygodnia osiągnął 77-81% wartości ubiegłorocznej. Dotychczas klientów najszybciej odzyskują obiekty małej i średniej wielkości (do 40 000 m kw. powierzchni najmu), które zależnie od dnia tygodnia zanotowały odwiedzalność na poziomie 79-84% wartości z 2019 r. Branża rozrywkowa, nadal działająca w specjalnym trybie obostrzeń sanitarnych, odnotowała drastyczny spadek popytu – po ponownym otwarciu wróciło niecałe 6% klientów. W kolejnych miesiącach możemy obserwować dalsze problemy w tym sektorze.

W II kw. 2020 r. tylko 3 marki zadebiutowały na rynku polskim: Urban Outfitters (moda), Modivo (moda) i Ulla Popken (moda). Równocześnie 4 marki zdecydowały się na wycofanie się z Polski: Camaieu (moda), Papa Diego i Van Dog (gastronomia) oraz Mole Mole (księgarnie).

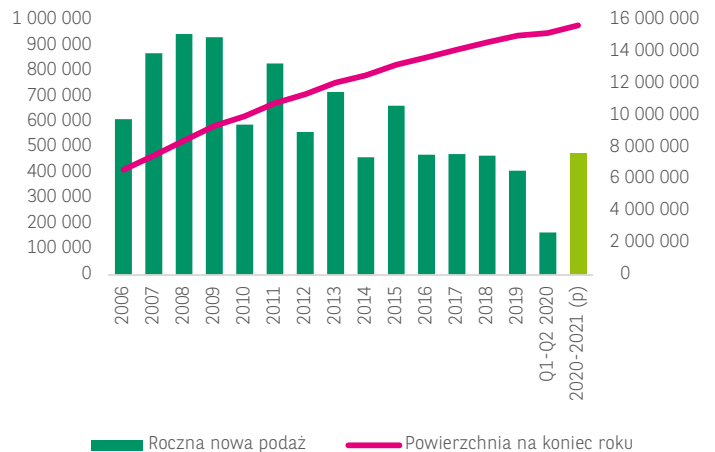
* Dane PRCH pochodzą z 90 obiektów z całej Polski, reprezentujących ok. 25% całej powierzchni GLA

PODZIAŁ NOWOCZESNEJ POWIERZCHNI HANDLOWEJ WG FORMATÓW

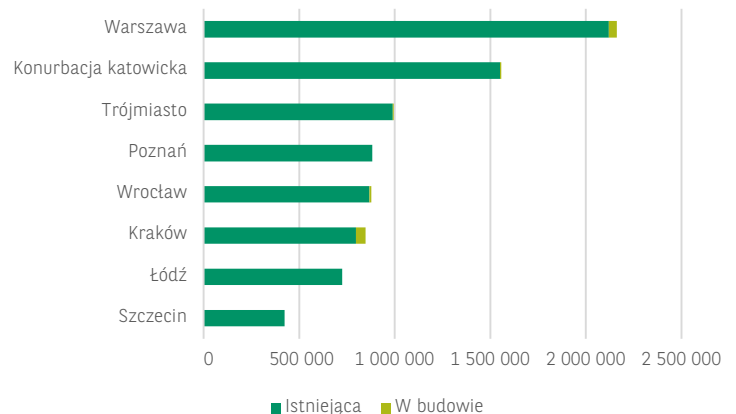
Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

ZASÓB I NOWA PODAŻ NOWOCZESNEJ POWIERZCHNI HANDLOWEJ (m²)

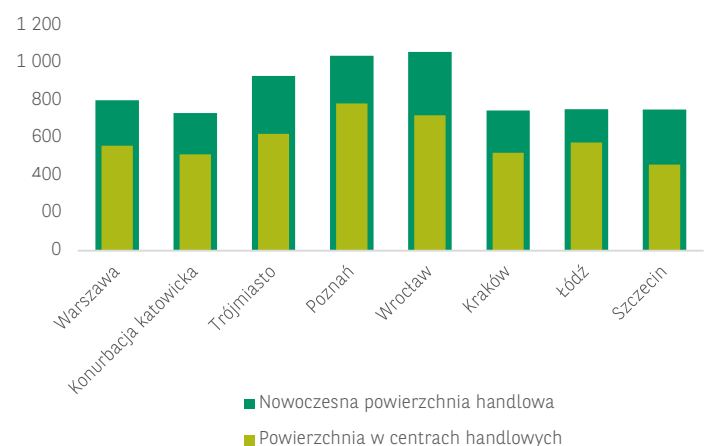
Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland, p – prognoza

NOWOCZESNA POWIERZCHNIA HANDLOWA W GŁÓWNYCH AGLOMERACJACH (m²)

Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

NASYCENIE NOWOCZESNĄ POWIERZCHNIĄ HANDLOWĄ (m²/1 000 mieszk.) W GŁÓWNYCH AGLOMERACJACH

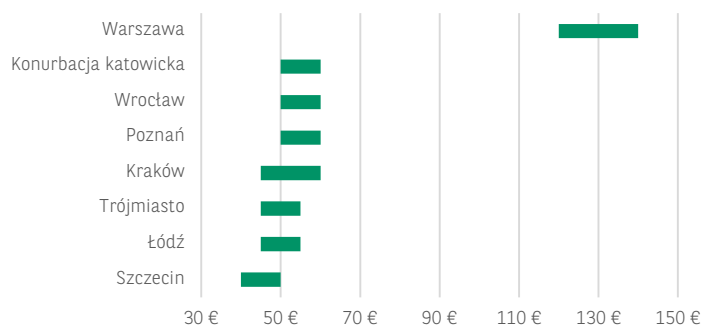

Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

STAWKI CZYNSZU

W ciągu ostatnich kilku lat stawki czynszu typu „prime” w wiodących centrach handlowych w Warszawie stopniowo rosły i na koniec 2019 r. oscyływały pomiędzy 120 a 140 €/m kw./m-c, natomiast na rynkach pozostałych głównych aglomeracji zawierały się w przedziale 40-60 €/m kw./m-c. Konsekwencje obecnego globalnego kryzysu dla sektora handlowego mają odzwierciedlenie w silnej presji najemców na obniżenie obciążeń czynszowych. Spadek poziomu czynszów może dotknąć nawet obiekty najlepsze w swojej klasie. W mniejszym stopniu sytuacja to może dotyczyć obiektów o charakterze „convenience”, centrów wyprzedazowych czy wyspecjalizowanych wolnostojących obiektów handlowych, których pozycja rynkowa wydaje się obecnie bardziej stabilna. Najbliższe kwartały będą testem dla wielu podmiotów rynkowych, zarówno po stronie najemców jak i właścicieli obiektów.

STAWKI CZYNSZU TYPU „PRIME” W GŁÓWNYCH AGLOMERACJACH (€/m²/miesiąc)

Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

WYBRANE OBIEKTY HANDLOWE OTWARTE W 2018-2020

OBIEKT	TYP	LOKALIZACJA	POPULACJA (tys. mieszkańców)	DEWELOPER	ROK	POWIERZCHNIA NAJMU (m kw.)
Galeria Młociny	SC	Warszawa	ponad 400	Echo Investment / EPP	2019	76 000
Forum Gdańsk	SC	Gdańsk	ponad 400	Blackstone	2018	62 000
Galeria Libero	SC	Katowice	ponad 400	Echo Investment	2018	42 000
Gemini Park	SC	Tychy, Konurbacja katowicka	ponad 400	Gemini Holding	2018	36 600
Stara Ujeżdźalnia	SC	Jarostaw	poniżej 50	CD Locum	2019	28 500
Nowa Stacja	SC	Pruszków, Aglomeracja Warszawy	ponad 400	ECC Real Estate	2018	27 000
Park Kujawia	P	Włocławek	100-200	Rank Progress / Omega Investments	2020	25 500
Centrum Janki (rozbudowa)	SC	Janki, Aglomeracja Warszawy	ponad 400	Cromwell	2019	21 000
Galeria Chełm	SC	Chełm	50-100	Acteeum / Equilis	2020	18 000
Morski Park Handlowy (rozbudowa)	P	Gdańsk	ponad 400	Liebrecht&wood	2019	16 500
Elektrownia Powiśle	SC	Warszawa	ponad 400	White Star Real Estate	2020	15 000
Factory Gliwice	OC	Gliwice, Konurbacja katowicka	ponad 400	6B47 Real Estate Investors	2019	12 000
Galeria Hosso	SC	Świebodzin	poniżej 50	Hosso Holding	2018	12 000
Tkalnia	SC	Pabianice, Aglomeracja łódzka	ponad 400	A&A	2019	12 000
Rondo Hakena Park	P	Szczecin, Aglomeracja szczecińska	ponad 400	DHNS	2020	10 200

Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

GŁÓWNE OBIEKTY HANDLOWE W BUDOWIE (CZERWIEC 2020)

OBIEKT	TYP	LOKALIZACJA	POPULACJA (tys.)	DEWELOPER	PLANOWANE OTWARCIE	POWIERZCHNIA NAJMU (m kw.)
Karuzela Kołobrzeg	SC	Kołobrzeg	poniżej 50	Karuzela Holding	2021	30 000
Color Park	SC	Nowy Targ	poniżej 50	Nowotarska	2020	27 000
Fabryka Norblina	SC	Warszawa	ponad 400	Capital Park	2021	24 000
Bawelnianka (wznowienie budowy)	SC	Betchatów	50-100	Gbb Invest	2021	23 000
Karuzela Etk	SC	Etk	50-100	Mitiska REIM/Karuzela Holding	2020	21 000

SC - centrum handlowe, P - park handlowy, OC - centrum wyprzedazowe

Źródło: BNP Paribas Real Estate Poland

6 BUSINESS LINES in Europe

A 360° vision

AUTOR

Klaudia Okoń

Konsultant, Dział Analiz Rynkowych i Doradztwa
Europa Środkowo-Wschodnia
klaudia.okon@realestate.bnpparibas

KONTAKTY

Fabrice Paumelle

Dyrektor Działu Powierzchni Handlowych
Europa Środkowo-Wschodnia
fabrice.paumelle@realestate.bnpparibas

Anna Pływacz

Zastępca Dyrektora
Dział Wynajmu Powierzchni Handlowych
anna.plywacz@realestate.bnpparibas

Mateusz Skubiszewski

Dyrektor Działu Rynki Kapitałowe
Polska
mateusz.skubiszewski@realestate.bnpparibas

Patrycja Dzikowska

Dyrektor Działu Analiz Rynkowych i Doradztwa
Europa Środkowo-Wschodnia
patrycja.dzikowska@realestate.bnpparibas

BNP Paribas Real Estate Poland Sp. z o.o.

al. Jana Pawła II 25, 00-854 Warszawa
Tel. +48 22 653 44 00
www.realestate.bnpparibas.pl

All rights reserved. At a Glance is protected in its entirety by copyright. No part of this publication may be reproduced, translated, transmitted, or stored in a retrieval system in any form or by any means, without the prior permission in writing of BNP Paribas Real Estate.

Erik Drukker

Prezes Zarządu
Europa Środkowo-Wschodnia
erik.drukker@realestate.bnpparibas

Michał Pszkit

Dyrektor Działu Zarządzania Nieruchomościami
Europa Środkowo-Wschodnia
Członek Zarządu
michal.pszkit@realestate.bnpparibas

Izabela Mucha, MRICS

Dyrektor Działu Wycen
Europa Środkowo-Wschodnia
izabela.mucha@realestate.bnpparibas

KEEP UP-TO-DATE WITH
BNP PARIBAS REAL ESTATE'S NEWS,
WHEREVER YOU ARE

www.realestate.bnpparibas.com
#BEYONDBUILDINGS

PROPERTY DEVELOPMENT | TRANSACTION | INVESTMENT MANAGEMENT | PROPERTY MANAGEMENT | VALUATION | CONSULTING

**BNP PARIBAS
REAL ESTATE**

Real Estate
for a changing
world